

Talvipyöräily on hauskaa, kun varusteet ovat oikeat

Jos olet aikeissa suunnata sähköpyöräilemään alkutalven pakkasilla, huomioi muutama olennainen asia, jotta retkestäsi tulee onnistunut. Hidden Trailsin Marko Kiviranta ja Tytti Laakso nostavat ykkösmuuttujaksi akun keston arvioinnin, mutta toteavat, että virtaa pitää piisata myös polkijassa – jäätyneillä varpailla ei pötkitä pitkälle.

Pakkanen

Marko ja Tytti pitävät sähköpyöräilyssä -20 astetta sopivana pakkasrajana. Sen kylmemmällä säällä he eivät itse mielellään lähde polkemaan, vaan odottelevat enemmän lauhempaa päivää. ”Yhden reissun kävin kyllä 29 asteen pakkasessa hollantilaisten asiakkaiden kanssa. Perheen äiti luovutti 300 metrin jälkeen, mutta muut tekivät kymmenen kilometrin lenkin”, Marko kertoo ja antaa vinkin: ”Jos lenkillä tulee kylmä, aina voi työntää hetken pyörää. Siinä tulee varpaille liikettä ja kroppaan lämpöä.”

Käsi

Hidden Trailsin pyörissä käytetään tankorukkasia, jotka suojaavat käsiä viimalta. ”Tankorukkanen lämmittää mukavasti, kun lähtee liikkeelle ja se on myös helppo kietasta pois, kun alkumatka on poljettu ja kuskille alkaa tulla lämmin”, Tytti esittelee. Tankorukkasen alla Tytillä ja Markolla on talvisormikkaat, mutta tankorukkasen sisälle mahtuu isompikin hanska.

Lamput

Vaikka päivä pitenee kovaa vauhtia, valo ei voi jättää huomiotta. ”Meillä on pyörissä lain vaatimat valot, mutta otsalamppu ei ole koskaan pahitteeksi. Pyöräreitit eivät ole valaistuja”, Marko sanoo. Otsalamppu on myös turvallisuustekijä: jos pimeä yllättää, reitiltä pitää löytää takaisinkin.

Rengaspaineet

Yhtä oikeaa rengaspainelukemaa ei voi sanoa. Renkaan ilmanpaineeseen vaikuttavat ulkoilman lämpötila (kylmässä paineet laskevat) ja kuskin paino. Pitää katsoa, miltä rengas näyttää. ”Jos reitit ovat pehmeässä kunnossa, renkaassa pitää olla sen verran matalat ilmanpaineet, että rengas menee jopa vähän rullalle painon alla”, Marko ohjeistaa. ”Silloin taas vierintävastus kasvaa ja akun käyttösaade lyhenee”, hän muistuttaa. Liikaakaan rengasta ei kannata mennä tyhjentämään, ellei ole varma, että osaa käyttää pumppua ja venttiiliä, jotta saa lisää ilmaa renkaaseen.

Reitti

Ylläksen talviurheilukartasta (myynnissä alueen yrityksissä) löytyvät kaikki alueen reitit, lajiin kuin lajiin. Kartta on ostettavissa osoitteesta yllas.fi myös digitaalisena versiona, jossa näkyy reaaliaikaisesti reittihuolto. ”Kannattaa katsoa paria kolmea edellistä päivää. Jos on tullut lunta 30 senttiä, voi olla, että reitit ovat tukossa. Huollettavia kilometrejä on paljon, eikä voi olettaa, että reitti olisi aina priimaa. Jos reitin varrella on suopätkiä ja pyryttää, tuuli kinostaa lumen hetkessä reitille”, Marko toteaa. ”Reitit kyljen pinnassa ja Kesänjärvelle ovat yleensä varmin valinnat”, hän jatkaa. Reittivalinnassa on huomioitava myös pakkasen. Inversion vaikutuksesta alhaalla kylissä on kylmempää kuin ylhäällä tunturissa. ”Jos Tunturijärven reitti on huollettu, pakkasilla kannattaa suunnata sinne. Eroa laaksossa sijaitsevan kylän pakkaslukemiin saattaa olla 15 astetta.” Vuokraamoista saa vinkkejä reiteistä, jotka sopivat juuri sille päivälle, kun olet suuntaamassa pyöräretkelle.

Talvireitille vain läskeillä renkailla

Ylläksen alueen talvipyöräilyreitit on tarkoitettu ajettaviksi vain läskipyörillä. Kapeampi rengas tekee reittiin yhden syvän uran, jonka jälkeen seuraavien reitin käyttäjien ajaminen vaikeutuu. Vaikka osassa kohtaa reittiä pinta kantaisikin kapean renkaan, reitillä on takuulla osuuksia, joissa pinta on pehmeämpi ja syntyy ura. Marko ja Tytti muistuttavat, että kun lähtee reiteille, on otettava huomioon myös muut reittien käyttäjät, joista harvat ovat maastopyöräilijöitä. ”Urainen reitti on monelle teknisesti liian haastava ajaa”, Marko linjaa.

Muu vaatetus

”Muussa vaatetuksessa käytämme nyrkkisääntönä, että vähän vähemmän kuin rinneeseen, mutta vähän enemmän kuin ladulle”, Tytti kertoo. ”Tämä nyrkkisääntö ei vain tahdo toimia, jos asiakkaalla ei ole aiempaa kokemusta kummastakaan lajista”, hän lisää.

Satu

Kengät

Kun pakkasta on enemmän kuin 20 astetta, varpaat jäätyvät hyvin nopeasti. ”Opastetuille retkillemme neuvomme pukemaan isoimmat mahdolliset kelkkasaappaat ja ekstravillasukat”, Tytti ja Marko kertovat. Pitkä varsi ja lumilukko ovat ehdottomat, sillä jos reitillä menee nurin, jalka saattaa olla hyvinkin syvällä hangesa. Vaikka suomalaisilla on talvipukeutuminen suhteellisen hyvin hanskassa, kengät ovat usein liian heppoiset. ”Pyöräilemään ollaan lähdeissä lyhytvartisilla GoreTex-lenkkareilla tai kevyillä juoksulenkkareilla”, Marko antaa esimerkin. ”Monille maastopyöräilijöille, jotka ovat totuneet lukkopolkimiin, tuntuu olevan kynnys lähteä vaikka tukevalla Sorelin talvisaappailla polkemaan.” Talvella isokin kenkä pysyy aivan hyvin polkimella, koska baana on tasainen – ei ole juurakkoa, kiviä tai töyssyjä.

Akku

Sähköpyöräilyssä olennaisinta on akun kesto. Kun akusta loppuu virta, huomaa hyvin pian, kuinka raskas sähköpyörä on taluttaa. Akun keston vaikuttaa pakkasen, renkaiden ilmanpaine ja kuskin paino. Käytännössä on mahdotonta tarkasti arvioida, kuinka monta kilometriä pääsee yhdellä akulla. ”Kun litiumakku on ollut kolme tuntia 25 asteen pakkasessa, saattaa se näyttää, että varauksesta on vielä puolet jäljellä. Sitten laitot boostin päälle ylämäessä ja kas, 500 metriä ja se on siinä.”